

Latin nyelv és irodalom osztatlan tanári szak – zárószigorlat
tételsor ajánlott irodalommal
2022.

A latin nyelv és irodalom osztatlan tanári szakon a zárószigorlat egy szóbeli feleletből áll, amelyet az alábbi tételek egyikéből tesz a hallgató. A hallgató alábbi tételsorból a vizsga helyszínén és időpontjában egy tételt húz, s rövid felkészülési idő után szóban vizsgázik a bizottság előtt. A zárószigorlatot a bizottság 1-től 5-ig terjedő érdemjeggyel értékeli. A zárószigorlati bizottság tagjai a Klasszika-filológiai és Ókortörténeti Tanszék egy vezető oktatója, mint elnök, illetve egy tagként eljáró másik oktató.

- 1) A római irodalom korszakai. Műnemek és műfajok.
M. von Albrecht: *A római irodalom története I.* Budapest 2003.
Bevezetés az ókortudományba IV. (szerk. Havas L. – Tegyei I.), Debrecen, 2001, 102-164.
- 2) A szónoklás. Beszédtek, rétorikaelméleti művek.
Quintilianus: *Szónoklattan.* Szerk. Adamik Tamás. Pozsony 2008, 71-85, 122-142, 149-151.
Adamik Tamás – A. Jászó Anna – Aczél Petra: *Retorika.* Budapest, Osiris, 2004, 13-121.
- 3) A római történetírók munkássága, a történetírás sajátosságai (Sallustius, Livius, Tacitus)
Borszák István: *A római történeti hagyomány kialakulása.* Budapest, Akadémiai, 1990. =
http://real-eod.mtak.hu/3428/1/MTA_ErtekezésekEmlekezések_077_000810720.pdf
- 4) Szövegek fordítása, értelmezése 1. (Vergilius: *Aen.* 1.1-33)
Ferenczi Attila: *Vergilius harmadik évezrede.* Budapest, Gondolat, 2010.
- 5) Szövegek fordítása, értelmezése 2. (Horatius *Carm.* 1.11 és 3.30.)
Quintus Horatius Flaccus. *Ódák és epódoszok.* Komm. Borszák I. Bp. 1975. [Auctores Latini XVIII.]
M. von Albrecht: *A római irodalom története I.* Budapest 2003, 530-552
Adamik T.: *Római irodalom az aranykorban.* Pécs 1994, 189-235.
<https://okorportal.hu/folyoirat/archivum/2011-x-efolyam/1-szam-2>
- 6) Szövegek fordítása, értelmezése 3. (történetírás: Livius. *praef.*, Tacitus *Ann.* 1.1.)
Tacitus: *Annales I-III.* Budapest, Tankönyvkiadó, 1970 (Auctores Latini XIII). A szöveget gondozta, a bevezetést és a jegyzeteket írta Borszák István.
Alföldy Géza: *Tacitus sírfelirata.* Antik Tanulmányok 39. (1995) 61-75.
Borszák István: *Livius.* In: *Dragma II.* Budapest, Telosz, 1996, 145-162.
- 7) Szövegek fordítása, értelmezése 4. (Cicero: *or. in Cat.* I.1.)
Cicero: *Oratio in Catilinam prima.* Budapest, Tankönyvkiadó (1965)
Havas László: *Cicero organikus államfelfogása consuli beszédeiben.* Antik Tanulmányok 36 (1992) 67-77.
- 8) A római színház, színjátszás Rómában
Dér Katalin: *Plautus világa.* Budapest, Európa, 1989.
Horváth I. K.: *A római birodalom színházi élete.* in: Staud G. – Székely Gy. (szerk.): *A színház világtörténete I.* Budapest 1986,73-93
- 9) Epikureizmus és sztoicizmus Rómában
Bene László: *Görög-római filozófia.* In: Boros G. (szerk.): *Filozófia.* Budapest 2007, 147-204.

Maróth M.: *Az ókori filozófia története*. In: Bevezetés az ókortudományba II. (Agatha V.). Szerk. Havas L.- Tegye I., Debrecen 1999, 223-270.
Long, A.A.: *Hellenisztikus filozófia* (ford. Steiger K.). Budapest 1998.

10) Infrastruktúra és városépítészet az ókori Rómában

Grüll Tibor: *A Római Birodalom gazdasága*. Budapest, Gondolat, 2017. =
http://real.mtak.hu/74991/1/Grull_nyomdanak.pdf
Tóth Endre: *Római utak Pannoniában*. Ókor III/1 (2004) 43-48.
Ürögdi György: *Hogyan utaztak a régi rómaiak?* Budapest 1979.

11) Mitológia és vallás Rómában. A római istenvilág.

Gesztelyi Tamás: *A római vallás története*. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993.
Hahn István: *Róma istenei*. Budapest, Gondolat, 1975.
Thomas Köves-Zulauf: *Bevezetés a római vallás és monda történetébe*. Budapest, Telosz Kiadó, 1995.

12) Az alárendelő összetett mondat (igemódok, igeidők, consecutio temporum)

M. Nagy Ilona – Tegye Imre: *Latin nyelvtan a gimnázium számára*. Budapest 1992.
Nagy Ilona – Nagyillés János – Tar Ibolya: *Cicerótól az élő latinig I*. Szeged 1997.
P. Mayer Erika – Töttösi Csaba: *Latin mondattan és stilsztika*. Budapest 1963.